

VEČERNIK

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

Štev. 217. Leto XII.

Maribor, ponedeljek 26. septembra 1938

Cena 1 din

Hitler bo drevi najbrže napovedal napad

Češkoslovaška, Francija in Anglija so odklonile nemški ultimativni memorandum — Mrzlične priprave za spopad, ki je po splošni sodbi neizbežen

Položaj se bistveno ni izboljšal

LONDON, 26. septembra. Položaj se od sobote do danes ni bistveno spremenil. Popustitev napetosti, v kolikor se na videz kaže, je le nasledek odgajanja končne odločitve vprašanja vojne ali miru. Položaj je v kratkem tak: Češkoslovaška je nove nemške zahteve odklonila. Anglija in Francija je doslej nista sili, naj jih sprejme, vendar pa bo njuno dokončno stališče določeno šele danes na sestanku v Londonu. Nemčija je s tem postavljena pred alternativo, da se ali zadovolji s priključitvijo sudetskoniškikh krajev po v Londonu predlaganih modalitetah, ali pa da Češkoslovaško napade. Ako jo napade, se bo Češkoslovaška branila, branili pa jo bosta tudi Francija in Rusija. Končna odločitev Anglije v tem oziru še ni storjena, vendar ne more biti nobenega dvoma, da Anglija v nobenem primeru ne bi mogla ostati nevtralna. Odločitve se pričakujejo v glavnem že danes in so odvisne: 1. od stališča Češkoslovaške, 2. od sklepov angleških in francoskih državnikov v Londonu, in 3. od govora Adolfa Hitlerja, ki ga bo govoril drevi ob 20. uri v Berlinu. Ako se Nemčija odloči za vojno, so priprave za spopad že na vseh straneh dokončane. Ako Nemčija Češkoslovaško ne napade, vojne ne bo.

Tudi v Londonu odklonili...

PRAGA ODKLONILA ULTIMAT?

LONDON, 26. septembra. Nemški memorandum, ki ga je prinesel Chamberlain iz Godesberga, je bil takoj v soboto izročen praški vladi. Memorandum je v bistvu ultimatum, ki zahteva, da se nemške zahteve sprejmejo z zadnjim rokom do 1. oktobra. Angleška in francoska vlada nista Pragi ničesar nasvetovala in ničesar zahtevala, tako da je ostala praška vlada popolna svoboda odločitve. Praška vlada je memorandum proučila že v soboto in tudi že nanj odgovorila. Kakšna je vsebina in kakšen je odgovor, uradno ni bilo nikjer objavljeno, zatrjuje pa se vztrajno z mnogih strani, da je odgovor Češkoslovaške negativen. Češkoslovaška novih nemških zahtev ne more sprejeti, ker bi pomenile uničenje ČSR.

KAJ NEMČIJA PRAV ZA PRAV HOČE

LONDON, 26. septembra. Iz poučeneza vira se izve, da so nemške zahteve v njenem memorandumu ČSR zato nesprejemljive, ker hoče Nemčija, da se češkoslovaška vojska umakne iz sudetskoniških krajev in jih izroči nemški vojski, ne da bi Nemčija pri tem nudila garancijo, da Češkoslovaške potem ne bo več napadla. V vseh diplomatskih in vojaških krogih se tolmači to tako: Nemčija hoče, da bi Čehoslovaki izpraznili svoje utrjene obmejne linije in tako popolnoma odprli nemški vojski pot v notranjosti države. Nemške čete bi potem lahko po mili volji prodirale dalje, ker uspešna obramba ČSR ne bi več bila mogoča. Sprejem nemških zahtev bi zato pomenil dejansko izročitev Češkoslovaške samovolji Nemčije in njenih zaveznikov. Tega Praga, pa tudi Pariz in London ne morejo dopustiti pod nobenim pogojem.

SEJE V LONDONU IN PARIZU

LONDON, 26. septembra. V soboto ves dan in tudi pozno v noč so bile v Londonu in Parizu seje angleške in francoske vlade, h katerim so bile pritegnjene tudi razne vodilne vojaške osebnosti. Obe vladi sta bili neprenehoma v telefonskih medsebojnih stikih. Po Londonu in Parizu so demonstrirale v soboto in včeraj neprenehoma stotisočglave množice, ki so vzklikale Češkoslovaški in zahtevale od obeh vlad, da ne popustita niti za las in branita Češkoslovaško svobodo in demokracijo. Vojna psihoza je v javnem mnenju popolnoma zamenjala mirovno. Tudi londonski in pariški listi pišejo z malim izjemami v tem smislu. Nekateri glasovi so zelo ostri in odločni.

TUDI FRANCIJA ODKLONILA

LONDON, 26. septembra. Kakor poroča Reuter, je francoska vlada na svoji seji pred odhodom ministrskega predsednika Daladierja in zunanjega ministra Bonnetta včeraj popoldne soglasno sprejela sklep, da je nemški memorandum nesprejemljiv. Tudi niso mogoče nobene druge koncesije, ki bi šle dalje od treh točk angleško-francoskega sporazuma v Londonu. S tem sklepom francoske vlade sta odpotovala sinoči Daladier in Bonnet na sestanku z angleškimi državniki v Londonu.

KONFERENCE V LONDONU

LONDON, 26. septembra. Reuter. Daladier in Bonnet sta priletela v London sinoči ob 19. uri, kjer so ju sprejeli zunanji minister Halifax, diplomat, novinarji in večtisočglava množica ljudi po vseh londonskih ulicah, ki je vzklikala Češkoslovaški, Franciji itd. Ob 21.20 so se pričela posvetovanja med angleškimi in francoskimi državniki. Konferenca je bila prekinjena ob pol enih danes zjutraj in se danes dopoldne nadaljuje. Ko je Daladier ob pol enih zapuščal posvetovanja, ni hotel dati časnikarjem nobenih pojasnil, dejal je le, da je položaj težak, vendar ne obupen. Istočasno s konferenco je bila tudi seja angleške vlade, ki je prav tako trajala pozno v noč.

PRITEGNITEV GENERALOV

Posvetovanja, ki so bila, kakor omenjeno, prekinjena ob pol eni ponoči, so se danes dopoldne nadaljevala. K tem posvetovanjem je bil poklican iz Londona šef francoskega generalnega štaba, general Gamelin, ki je priletel davi sem z letalom in se takoj odpeljal v zunanje ministrstvo. Prav tako je bil pritegnjen tudi šef angleškega generalnega štaba. Iz tega se sklepa, da so sklepi konference takega značaja, da je treba poslej računati z vojno, ki je po tukajšnjih splošni sodbi neizogibna v tistem trenutku, ko je nemški memorandum odbit tudi s strani Francije in Anglije. O sklepih konference ni uradnega poročila in tudi trenutno še ni znano, kdaj se francoski državniki vrnejo v Pariz.

LONDON, 26. septembra. Chamberlain in Halifax sta sprejela včeraj in danes ponovno češkoslovaškega poslanika dr. Masaryka.

ODKLONITEV...

LONDON, 26. septembra. Kakor se v zadnjem trenutku izve, je sklep konference: Francija in Anglija odklanjata nemški memorandum.

Vsebina nemškega ultimata

Češkoslovaška bi bila prepuščena popolni samovolji Nemčije, ako bi bil sprejet

LONDON, 26. septembra. Reuter: Včeraj je bila objavljena vsebina nemškega memoranduma češkoslovaški vladi. Kot glavna točka se omenja nemška zahteva, da češkoslovaška vlada takoj demobilizira sudetske Nemce, ki služijo v vojski in policiji ter izpusti vse politične jetnike. Nadalje zahteva takojšnjo evakuacijo teritorija, ki ga angleško-francoski načrt predvideva. Po memorandumu bi ostali na češkoslovaškem ozemlju trije nemški otoki. V najkrajšem času pa mora češkoslovaška vlada evakuirati sudetsko ozemlje, ki ga bodo takoj zasedle nemške čete. V ostalih krajih naj bi se potem vršil plebiscit. Odločila naj bi enostavna večina. Novo mejo naj potem določi nemško-češka komisija.

BERLIN, 26. sept. (Avala) DNB poroča: Memorandumu kancelarja Hitlerja je bila priložena geografska karta, na kateri so bile z rdečim svinčnikom zaznamovane pokrajine, ki naj jih Češkoslovaška takoj odstopi Nemčiji. Z zeleno barvo pa so bile zaznamovane pokrajine, ki se imajo takoj odstopiti Nemčiji, vendar bo v njih Nemčija izvršila plebiscit. Razmejitve bi dokončno določila paritetna komisija. Področja, ki so na karti zaznamovana, mora češkoslovaška vlada takoj odstopiti Nemčiji, brez obzira na to, dali se bo prebivalstvo pri plebiscitu odločilo za to ali za ono državo. Nemške čete bodo vzdrževale mir in red. Popolnoma jasno je, da se bodo Nemci odločili za Nemčijo. Vsebina memoranduma je naslednja: 1. Češkoslovaške čete se morajo umakniti, prav tako tudi orožništvo, policija, carinsko uradništvo in zastopniki češkoslovaškega tiska. Umakniti se morajo iz pokrajin, ki so na karti začrtane do 1. oktobra. 2. Področja, s katerih se bo Češkoslovaška umaknila, mora češkoslovaška vlada predati v sedanjem stanju. Izpeljavo tega prevzema bo nadzirala mešana češko-nemška vojaška komisija. 3. Češkoslovaška vlada mora takoj odstopiti iz vojske vse Nemce, ki so mobilizirani kjer koli. 4. Čsl. vlada mora takoj izpustiti vse sudetske Nemce, ki so zaradi političnih deliktov zaprti. 5. Nemška vlada predlaga, da se v pokrajinah, ki so zaznamovane na karti z zeleno barvo, vrši plebiscit do 25. oktobra. Plebiscit naj se vrši

pod internacionalno kontrolo. Pravico glasovanja imajo vse osebe, ki so pred 27. oktobrom 1918 in pozneje živele na sudetsko-nemškem ozemlju in vse osebe, ki so bile pred tem datumom na zaznamovanem ozemlju rojene. 6. Nemčija predlaga imenovanje nemško-češke komisije, ki naj sklene določbe za izpeljavo plebiscita.

Kot dopolnilo točke 2 pristavlja memorandum: Predaja ozemlja Nemčije se bo izvršila brez odškodnine za nepremičnine in prometna sredstva. Med zadnje so všeta tudi letališča in radijske postaje. Med prometna sredstva spadajo tudi ves vojni park železnic, ki jih ima ČSR nepoškodovane izročiti. Isto velja tudi za ustanove, ki so življenske važnosti za prebivalstvo: plinarne, tvornice itd. Češkoslovaška vlada mora pustiti v ozemlju vse surovine, živež za ljudi in krmo za živino.

LONDON, 26. septembra. Reuter javlja iz Prage: Češkoslovaška vlada ne more sprejeti memoranduma; 1. ker ne vsebuje nikakih garancij za bodočnost. Nemčija bi zavzela glavno obrambeno črto in tako bi ostala Češkoslovaška brez vsake možnosti obrambe. 2. Ker bi nemške čete zasedle ozemlje pred plebiscitom in bi potem delali plebiscit kakršnega bi hoteli. 3. Ker predvideva angleško-francoski načrt sporazumno odstopitev krajev z nemško večino, nemški memorandum pa zahteva takojšnjo odstopitev. 4. Ker bi nastale težke ekonomske posledice. Sedanja Češkoslovaška je bila že 1000 let ekonomska enota, nemški memorandum pa bi novo Češko postavil v nemogoč gospodarski položaj. Razen tega bi bila odrezana tudi glavna češkoslovaška železniška zveza med Prago in Bratislavo. Češka bi postala samo veliko koncentracijsko taborišče. Nemški memorandum ne postavlja nikakih zahtev za Poljake in Madžare.

LONDON, 26. septembra. Reuter javlja: Včeraj je bil objavljen tudi angleško-francoski načrt, ki ima te-le točke: 1. odstopitev ozemlja, kjer je preko 50% Nemcev; meje naj določi mednarodna komisija, v kateri bi bila zastopana tudi Češkoslovaška. 2. Izmenjava prebivalstva. 3. Pristanek Češkoslovaške in garancija za bodočnost.

Hitler bo drevi govoril

Po odklonitvi ultimata v Pragi, Parizu in Londonu nima več izhoda

BERLIN, 26. septembra. Državni propagandni vodja nacionalno-socialističnega gibanja dr. Götters razglša: V ponedeljek 26. septembra ob 20. uri bo v Sportpalastu v Berlinu veliko ljudsko zborovanje. Vodja bo govoril. Njegov govor bodo prenašale vse nemške radijske oddajnice. Vsi, ki nimajo lastnih sprejemnikov, bodo poslušali govor pri občinskih zvočnikih. Krajevni voditelji stranke morajo takoj pripraviti vse potrebno za to. V vsej državi ne sme biti nikogar, ki ne bo priča te zgodovinske izjave.

BERLIN, 26. septembra. Berlinsko vodstvo NNSS razglša: Vstop k današnjemu zborovanju je prost. Izjavo bodo oddajali zvočniki po cestah Berlina od Wilhelmstrasse do Potsda-

merstrasse. Sportna palača bo odprta za vstop od 17. ure dalje. Berlinčani! Vsi k velikemu narodnemu gibanju. Ako ne najdete v športni palači prostora, postavite pri prihodu in odhodu vodje po cestah nepregledni špallir in pripravite mu srejem in dajte izraza vsem svojim čustvom, ki nas v tej zgodovinski uri prevzemajo.

BERLIN, 26. septembra. Po odklonitvi ultimata s strani Prage, Pariza in Londona se tu splošno pričakuje, da bo Hitler drevi napovedal vojno.

Borza, Curib, 26. septembra. Devize. Beograd 10, Pariz 11.91, London 21.26, Newyork 445.25, Milano 23.35, Berlin 177.50, Praga 15.10.

Maribor, 26. septembra.

Vzrokov krize povojne demokracije je veliko in vsi bi se mogli navesti samo v znanstveni razpravi, ki bi se dotaknila vseh področij javnega življenja; vendar je gotovo, da je eden glavnih razvrednotenja politične morale. Prav ta pa je za vsako javno delo neobhodno potrebna, prav tako potrebna kakor je človeški misli logika in čustvovanju ljubezen. Kjer v politiki ni več morale, tudi ni več značajnosti in ne altruizma. Na njuno mesto stopita oportunistem in egoizem.

V večini demokratičnih držav, zlasti pa v tistih, kjer je bila demokracija še premalo zakoreninjena v globini duš, je začelo po svetovni vojni prevladovati zmotno prepričanje, da so demokratične svobode zato tu, da se lahko izkoriščajo v egoistične osebne strankarske namene. To izkoriščanje je moralo neizogibno voditi do tega, da so postale stranke same sebi namen in po njihovi praksi važnejše kakor narod in država. Zasljepljene strasti so zapeljale strankarske voditelje, da so v interesu svojih strankarskih koristi spreminjali ne samo svojo taktiko, ampak celo svoje programe in svoje temeljne ideologije po vsakokratnih oportunističnih potrebah. Za ljubo oblasti so se obračali iz ekstremov v ekstreme in s terorjem sile padali tudi po ljudstvu, zlasti t'am, kjer je bilo kakorkoli odvisno od trenutnega notranjepolitičnega položaja.

S tem se jim je sicer res pošrečilo, da so nagnale v svoje strankarske vrste večike množice ljudi, toda ti njihovi »pristaši« so bili kaj nezanesljiva vojska, ki se pobeignila z bojišča vselej že tisti trenutek, ko so »padli« voditelji. Nemorala voditeljev z obema tragičnima nasledkoma, oportunizmom in egoizmom, je tako prešla tudi na pristaše, na najširše ljudske množice in cele narode. Idealizem je izgubil, in z njim seveda tudi čut za interese skupnosti, za višje vrednote narodnega in državnega kolektiva. Pripravljenost na žrtve je skopnela kakor sneg na soncu, in iz nekdanjih članov naroda in državljanov je nastala žalostna čreda množice brez idealov in celo brez vere vanje. Ta moralni padec je doživelo vsaj 90, ako ne celo 99 odstotkov ljudstva, ki je dandanes otopelo, gluho in slepo za vse, kar se ne tiče neposredno tvarnih dobrin.

Ta moralni politični prepad je zajel cele narode, zato se ne smemo čuditi, da so tudi kot kolektiv in kot države izgubili čut časti, poštenja in dolžnosti žrtve. In nasledki tega razvrednotenja moralnih vrednot so potem logično prešli iz notranje v zunanjo politiko. Pojavi, ki jih doživljamo zadnje dni, so najbolj viden lokaz vse strašne resničnosti tega dejstva. In če se je tisti mali procent še nezastupljenih ljudi zgražal že zaradi nasledkov tega v notranji politiki, se mora še bolj zaradi onih v zunanji, mednarodni. Ti nasledki pomenijo razkroj samih temeljev, na katerih je stal moralni red sveta, ki je edini dajal državam in narodom zagotovilo spoštovanja pravic, svobode in napredka.

V tem trenutku je dospela ta stran krize povojne demokracije do izraza, ki dokazuje najnižji padec in že usodno nevarnost za ves svet. Njeni sovražniki zato lahko triumfirajo, ker demokrati sami s svojimi dejanji potrjujejo njihovo sodbo. Toda tudi ta sodba sama izvira iz prav istih moralnih nižin, kakor izvira iz njih vse njihovo delo. Tudi oni so otroci te dobe razvrednotenih dobrin. Tudi oni, avtoritarci, totalitarci in kakor se še imenujejo, so produkt bolnih tvorov demokracije, ker samo ti so jim dali hraniva za tako mogočen razrast. Ako pa mislijo, da je mogoče iz tega bolnega hraniva vzgojiti nekaj zdravega in nekaj trajnega, se kruto motijo. Kakor vsak individualni organizem v bolezni ali ozdravi ali umre, tako je usojeno tudi političnim sistemom kot kolektivom.

Ako je demokracija zaradi razvrednotenja njenih moralnih temeljev bolna, zato sama po sebi še nikakor ni razvrednotena. Razvrednoteni so le njeni upravitelji! Ona sama je v svojem jedru najvišji politični, kulturni, socialni in gospodarski ideal, h kateremu je človeštvo vedno hrepelo in bo tudi v bodoče. K njemu se je vračalo in se bo vračalo. Tudi po sedanjih zabodah jo bo zopet

Vse fronte so pripravljene

PRED SPLOŠNO MOBILIZACIJO V FRANCIJI. — MOBILIZACIJA NA MADŽARSKEM. — NEMČIJA PRIPRAVLJENA NA NAPAD.

PRAGA, 26. septembra. Češkoslovaška vlada je včeraj razširila mobilizacijo še na specialne skupine nad 40 leti starosti.

PARIZ, 26. septembra. Francoska vlada je razširila mobilizacijo na vse mornarje in letalce ter na vsa civilno prometna sredstva. Ze za danes se pričakuje razglas o splošni mobilizaciji tudi še preostalih letnikov. Včeraj so vozili ves dan vlaki vojaštvo na zahodno in jugozahodno mejo. Mobilizacija je doslej odlično uspela.

PARIZ, 26. septembra. Vsi za vojno sposobni češkoslovaški državljani na Francoskem so se javili kot prostovoljci

v francosko vojsko. Bili so večinoma že odposlani na fronte.

BUDIMPEŠTA, 26. septembra. Madžarska vlada je odredila delno mobilizacijo treh letnikov.

BERLIN, 26. septembra. Nemška vojska stoji na vseh zahodnih in vzhodnih mejah v popolni pripravljenosti za napad. Ves civilni promet proti tem mejam je ustavljen. V Berlinu in drugih mestih se vrše mrzlične priprave za obrambo pred letalskimi napadi. Ponoči ne smejo več goreti luči.

Mobilizacija po priporočilu

ČEŠKOSLOVAŠKA JE IZVRŠILA MOBILIZACIJO V SPORAZUMU Z ANGLIJO IN FRANCIJO.

PRAGA, 26. septembra. Češkoslovaška vlada je v posebni izjavi odločno zavrnila vse nemške vesti v listih in radiju glede trditve, da je izvedla mobilizacijo na svojo roko, da bi postavila Anglijo in Francijo pred gotovo dejstvo. Češkoslovaška je izvedla v resnici mobilizacijo po navetu vlad v Parizu in Londonu. Tudi ni res, da mobilizacija ni uspela in da primanjkuje živil. Na Češkoslovaškem se ni živilskih kart, kakor so v Nemčiji bile celo že v mirni dobi.

Sporazum s Poljsko dosežen

ČEŠKOSLOVAŠKA PRISTALA NA IZROČITEV DELA TEŠINJSKEGA OZEMLJA POLJSKI.

LONDON, 26. septembra. Reuter poroča iz Varšave, da je Češkoslovaška odgovorila na poljsko noto glede odstopa tešinskega ozemlja, na katerem prebivajo Poljaki. Poljski vladi zelo pomirjevalno in pristala v načelu na zadevna pogajanja. V Varšavi je bil sprejet ta odgovor z velikim navdušenjem in na mednarodnem mestu izjavljajo, da gre sedaj

le še za modalitete, ki ne bodo delale posebnih težav. Napetost med Poljsko in Češkoslovaško je zato čisto popustila in se sedaj Češkoslovaški s poljske strani ni treba bati nobenih presenečenj.

LONDON, 26. septembra. Sporazum med Poljsko in Češkoslovaško je bil dosežen kakor se tu zatrjuje, na posredovanje iz Pariza, Londona in Moskve.

Rooseveltovo zadnje svarilo

NASILJE SE NI REŠITEV ZA ČLOVEŠTVO. — BRZOJAVKA HITLERJU IN BENEŠU.

LONDON, 26. septembra. Reuter: Roosevelt je imel včeraj govor, v katerem je dejal, da nasilje še ni rešitev za človeštvo. Nobena nacija ne more prevzeti odgovornosti za katastrofo, ki bi nastopila zaradi vojne. Opozarjal je tudi na potrebo zopetnega poživljenja Kellogg-Briandovega pakta o mirni rešitvi sporov.

LONDON, 26. septembra. Reuter: Danes zjutraj je poslal Roosevelt Hitlerju in Benešu telegram, v katerem pravi, da v imenu 130 milijonov ljudi apelira na oba, naj ne prekinega pogajanj, ki bi imela prinesiti mir človeštvu. Roosevelt se je s telegramom obrnil tudi na angleškega in francoskega predsednika vlade.

Obveznosti male antante

ROMUNIJA IN JUGOSLAVIJA BOSTA V POLNI MERI IZVRŠILI SVOJO DOLŽNOST V PRIMERU MADŽARSKEGA NAPADA NA ČSR.

PRAGA, 26. septembra. Poslanika kraljevine Romunije in kraljevine Jugoslavije sta bila včeraj v avdijenci pri prezidentu dr. Benešu in mu sporočila v imenu bukareštanske in beograjske vlade, da ostanejo obveze Male antante napram Češkoslovaški glede Madžarske slej ko prej v veljavi. Romunija in Jugoslavija bosta do skrajne mere izvršili svojo dolžnost, ako bo Madžarska napadla Češkoslovaško. O tem stališču sta bukareštanska in jugoslovanska vlada obvestili tudi madžarsko, francosko in angleško vlado. Vsi praški listi ponatiskujejo danes z navdušenjem članek v beograjskem

»Vremenu«, da zahteve Madžarske ne ogrožajo samo Češkoslovaške, ampak tudi Jugoslavijo in Romunijo. Prav tako ponatiskujejo tudi pisanje romunskih listov, ki se izražajo v enakem smislu.

Kje bodo Nemci napadli

LONDON, 26. septembra. Reuterjev dopisnik je včeraj govoril v Aschu z lokalnim voditeljem sudetsko-nemške stranke, ki ima mesto Asch in okolico v svojih rokah. Izjavil mu je, da Nemčija ne bo napadla Češkoslovaške preko Ascha, ampak preko Saksonske in Avstrije. Češkoslovaške čete so kilometer in pol oddaljene od mesta. Včeraj so Nemci streljali na 3 češke oklopne avtomobile in enega poškodovali, da so ga morali Čehi zapustiti. Mrtvih ni bilo.

Položaj na Češkoslovaškem

LONDON, 26. sept. Reuter. skoro vse zveze s Češkoslovaško so pretrgane. Zato so tudi poročevalci tujih listov in agencij odšli v Varšavo in Budimpešto. Reuterjev poročevalec, ki je šel nočoj na Madžarsko, poroča, da vlada na meji popoln mir. Zaprte pa so vse zveze. V Pragi vlada popoln red. Po ulicah je poročevalec videl ljudi s plinskimi maskami. Prebivalstvo je mirno in odločno. Enodušno zatrjuje, da so nadaljne koncesije nemogoče. Pripravljenih imajo tudi 30.000 zaklonov proti zračnim napadom. Izdan je bil odlok, da so vse žene med 17. in 60. letom prirejnene k pomožnemu delu.

Mussolinijevo stališče

LONDON, 26. sept. Reuter: Mussolini je včeraj izjavil, da se vse države pripravljajo na vojno, edino Italija ni podvzela še nikakega vojaškega koraka. Mussolini je nadalje tudi izjavil, da bo primoran podvzeti vse korake, če bodo demokracije še nadalje vpoklicevale rezerviste, utrjevale meje in zbirale ilote. Skrajni čas je že, da se popravijo napake mirovni pogodbe. Italija ve, kaj je njena dolžnost.

Sudetski poslanci zaprti

LONDON, 26. sept. Reuter. Včeraj so v Pragi zaprti Henleinovega namestnika dr. Kundta in vse druge poslance sudetskonemške stranke, ki so še ostali v Pragi.

200.000 beguncev

BERLIN, 26. sept. Čeprav je češkoslovaška vojska zasedla mejo, je vendar ostalo še precej lukenj, skozi katere lahko bežijo Nemci v Nemčijo. Število beguncev se je včeraj zvečer povečalo na več kot 200.000. Ker so taborišča za begunce ob meji že prenapolnjena, odpravljajo z vso naglico begunce v notranjost. Tudi število pobežlih Madžarov je vsak dan večji. Pri Raabu bežijo v velikih množicah preko Donave.

PARIZ ZA OBRAMBO

PARIZ, 26. sept. Daladier je pred odhodom sprejel ameriškega in japonskega veleposlanika in romunskega poslanika. Po vsem Parizu so razglašena navodila za obrambo pred zračnimi napadi.

SVARILO LEGIONARJEM

PRAGA, 26. septembra. Češkoslovaška vlada je izdala proglas, da bo vsak sudetski legionar, ki bo v uniformi in oborožen prišel na češkoslovaško ozemlje, takoj in brezpogojno obešen.

ARGENTINSKI NEMCI PROTI NACIZMU.

BUENOS AIRES, 26. septembra. Vodstvo združenja protinacističnih Nemcev v Argentini je izdalo razglas, v katerem zavrača Hitlerjevo doktrino, ki podpira manjšino češkoslovaških Nemcev, dočim Nemčija sama ne trpi življenja nobene tuje manjšine na svojem državnem ozemlju.

POMORSKE VAJE PRI EGIPTU.

ALEXANDRIA, 26. sept. (Avala.) Pred pristanišče je prišlo včeraj 18 angleških vojnih ladij, ki bodo sodelovale pri velikih manevrih v vzhodnem Sredozemskem morju. Pričakujejo še druge edinice. Največja angleška sredozemska križarka »Hood« pa je ostala pred Gibraltarjem.

CAR BORIS SE VRAČA

BERLIN, 26. septembra. Bolgarski car Boris, ki je bil včeraj pri Hitlerju, je danes zapustil Berlin in Nemčijo.

Zadnje sportne vesti

ZMAGA RAPIDOVH DAM V ZLATARU

Rapidova damska teniška ekipa, ki so jo tvorile gdč. Čutičeva in Lirzerjeva, so se z zmago nad TKZ v 4. kolu kvalificirale za dvobojz Olimpijo v Karlovcu. Včerajšnji rezultati: gdč. Čutič: gdč. Kallay 9:7, 3:6, 7:9; gdč. Čutič: gdč. Čurilović 7:5, 6:4; gdč. Lirzer: gdč. Kallay 6:2, 6:0; gdč. Lirzer: gdč. Čurilović 6:0, 6:3. V dublu je zmagal Rapidov par 6:2, 5:7, 7:5.

LENDAVA: DRAVA 1:6

V drugorazrednem prvenstvu malo preseneča visoka zmaga Drave nad Lendavo. Poraza je predvsem kriv slab vratar Lendave, skoro vsi goli so padli na njegov račun. V poteku igre je bila v prvi polovici boljša Lendava, v drugi pa Drava. Gole so zabili: za Dravo Lilleg (2), Breclj (2), Pezdček (1), Urbančič (1), za Lendavo pa Siftar. Sodil je g. Peteln.

s. Poročilo o nastopu lahkooatletov SK Železničarja v Varaždinu bomo radi pomanjkanja prostora objavili jutri.

Vremenska napoved. Večina jasno toplo, morda mestoma nekoliko oblačno, toda brez bistvenih padavin.

Maribor**Sončna nedelja nestrpnih ugibanj**

Dogodki in poročila zadnjih dni, prav primerna nihajočemu in neodločnemu klimavcu, so razgibala staro in mlado in nas potisnila v zaskrbljena ugibanja. Na ulici, v gostinskih prostorih, doma in na sprehodu si mogel razbrati neko moro težkih misli. Tukaj si slišal tako, tam drugačno razlago najnovejših dogodkov. Na vsakem vogalu drugačno gledanje stvari, drugačno tolmačenje. Ta gruča ali omizje je obravnavalo vprašanje prostovoljnih legij za Češkoslovaško, ono o ruskem medvedu. Bivši borci, ki so skušali svetovno vojno, so analizirali novote, grozote in posledice sedanje vojne. Stari si žele mir, mladina je bojevit, čuti krivice, ki jih povzročajo »osvojevalni« duh; matere obsojajo prelivanje krvi, sovraštvo, krutost in preklinjajo izzivače, ki jih ne zadovolji nobeno popuščanje. Velika je njihova skrb za bratstvo Češkoslovaško, ki preživlja težke ure velike preizkušnje. Verujejo v njihovo pripravljenost, zrelost, enotnost, disciplino, moč.

Kako lepo se prav te dni potrjuje resnica, da ni kri voda in kako krvna vez v nesreči reagira. Močna zavest to iz-

redno stopnjuje. Seveda ni v naši krvi, da bi vlačili te na veliki boben. Čemu neki? Kaj bi tutil in rogovilil, ko so taki izbruhi navadno zelo daleč od resnice in dejstev in zbuja to pri pametnih ljudeh le pomilovanje, posmeh, zgražanje. Kaj bi grozil s preračunanim glasom, naglasom in za to izvežbanimi kretnjami, ko ni svet tako bedast, da bi se dal preslepiti, zlasti če se to ponavlja!

Ampak včeraj smo se res presenečeni izpraševali, jeli naenkrat iztreznjenje ali kaj. Saj ste opazili, da ni bilo opaziti petelinjih drž, ki smo jih mogli z lahkoto prešteti zlasti v minulem tednu. Celó glas je padel za nekaj tonov in tudi radio se je nekam spametoval. Mir pred viharjem ali iztreznjenje? Bilo kakorkoli, kar je prav, je le prav. Naj bi le ostalo tako tudi v bodoče, čeprav bi mogoče živo srebro v političnem barometru njihovih priljubljenih valov za nekaj stopinj poskočilo. Mi se za take višine ne zme-nimo dosti in tudi sicer je v vsakem oziru prav, da je mir, ker — kdo ve, kdo se bo zadnji smejal — oni iz krika, ali oni iz tišine.

domače potrebe. Izgledi so dobri, ker imamo pri nas toliko bukovega lesa, da bi nova zadruga lahko izdelala letno 50 vagonov sodov. Podrobneje bodo o ustanovitvi produktivne sodarske zadruge razpravljali in sklepali na občnem zboru, ki bo 23. oktobra.

DRUŠTVO JUGOSLOVANSKIH AKADEMİKOV RAZPUŠČENO

Banska uprava je s posebnim odlokom razpustila tukajšnje Društvo jugoslovanskih akademikov. Razpustitev se utemeljuje s prekoračenjem društvenega delokroga nekaterih odbornikov.

Branjevke in mesarji bi radi na Glavni trg

Naš Glavni trg bo v kratkem tako urejen, da bo delal čast mestu Mariboru. Ampak je že tako, da na tisto, kar je lepo in dobro, vse pritiska. Tako se že oglašajo, ko dela na trgu niti niso še dogotovljena, najrazličnejši reflektanti, ki bi svoje stojnice postavili najrajši kar na sredino trga, da bi bile od vsepovsod vidne in vabljive. Združenje mesarjev in klobasičarjev se je že tudi obrnilo na mestno upravo z zahtevo, da bi se mesarske stojnice iz Strossmajerjevega drevoreda prestavile nazaj na Glavni trg, povrh pa tudi še to, da bi se znižale pristojbine za stojnice.

Kakor znano, je okrogli otok na sredini trga poglavitno namenjen prometu pešcev in je vprašanje, če je sploh priložljivo, da bi se semkaj, kakor je bilo prvotno sklenjeno, namestile stojnice branjevke, ki so sedaj na Trgu svobode.

Mnenja smo, da bi bilo dobro to stvar šele preizkusiti, ker dvomimo, da bi bilo pravilno in praktično ovirati promet pešcev preko tega otoka in sploh Glavnega trga. Splošno je mnenje, naj bi se branjevke razmestile na kraj za spomenikom, ker bi tam njihove stojnice delale najmanj napotja prometu.

Kar zadeva stojnice mesarjev, je vsa javnost soglasna v tem, da ne spadajo več na modernizirani Glavni trg, ki mora ostati razgleden, prost in čist. Sicer pa je večina mesarjev itak zadovoljna s tem, da ostanejo na sedanjem mestu v Strossmajerjevem drevoredu, dokler ne dobi mesto moderne tržnice.

m. Poroka. V soboto zvečer sta se poročila v stolnici gdč. Genovefa Nazaradzky in g. Josip Šavorič. Mlademu paru želimo obilo sreče!

m. Premesčen je bil te dni po službeni potrebi iz Košakov na Muto orožniški podnadrednik Vlado Jezdič.

m. Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se je vršil tečaj za konserviranje sadja in zelenjave. Tečaj sta vodila gg. J. Priol in Aplenc.

m. Razpis dijaških ustanov. Iz ustanove Feliksa in Pavline Ferk se bo za 1938-39 podelilo desetim mariborskim srednješolcem štipendije po 600 in 12 visokošolcem po 800 dinarjev. Prednost imajo potomci Ferkovih sorodnikov, nato iz Ferkovega rojstnega okoliša (Sv. Barbara v Slov. gor.) ter iz šentlenartskega in mariborskega okraja. Nadalje se iz ustanove dr. Franca Rapoca razpisuje 5 štipendij po 1200 din za visokošolce mariborskega in šoštanjkega okraja. Podrobno utemeljene in podprte prošnje naj se vložijo do 15. okt. pri Posojilnici v Mariboru, Narodni dom, kjer bodo prosilci koncem oktobra izvedeli rešitev in dvignili svoje priloge.

m. Umrla je danes zjutraj 69letna železničarjeva žena Marija Pergleč iz Mlinske ulice 21.

m. Zaplenitev velike vsote nemških mark. Nekemu šoferju iz Maribora so obmejni organi zaplenili 140.000 nemških mark, ki jih je imel skrite za žarometi. V našem denarju znaša to skoro 2 milijona din.

m. Proti ukinitvi 6. razreda v Studencih. Ker je letos 6. razred ljudske šole v Studencih tako slabo obiskan — v razredu je samo 13 otrok —, obstaja nevarnost, da bo šolska oblast ta razred v Studencih ukinita. Učiteljski zbor, krajevni šolski svet in občinski zbor v Studencih so podpisali utemeljeno vlogo na šolsko oblast s prošnjo, da bi 6. razred v Studencih ne ukinita, ker bi imelo to zelo slabe posledice.

Čerajšnje toplo jesensko sonce je Mariborčane izvabilo v prosto naravo.

Osobito na naših pohorskih postojankah je bilo dokaj živahno življenje. V »Poštarskem domu« so priredili mariborski poštarji »vinsko trgatavo«, ki se je prav dobro obnesla.

m. Dve nesreči. Na Remšniku je včeraj v gozdu na korenini padel 70letni berač Peter Misberger in si zlomil levo roko. Slična nezgoda se je pripetila tudi 15letnemu viničarjevemu sinu Janku Kosiju z Jareninskega vrha. Pri padcu si je zlomil levo roko. Oba ponesrečenca se zdravita v mariborski bolnišnici.

m. Otroško igrišče v Studencih. Barako, kjer je sedaj gotovo kopalnišna gostilna ob Dravi v Studencih, bodo spomladi preuredili za novo otroško igrišče za studenške otroke.

m. Kanalizacija v Studencih. Industrialec g. Stanko Bren iz Studencev gradi na lastne stroške kanal iz Stritarjeve ulice v Erjavčevu ulico in Radvanjsko cesto do kanala železniških delavnic. Ta kanal, na katerega se bodo priključili vsi hišni posestniki v omenjenih ulicah, bo graditelj izročil studenški občini.

Velike tatvine jabolk. V Sp. Dupleku so posestniki opazovali, da jim nekdo kar na debelo krađe jabolka iz sadovnjakov. Po dolgem iskanju so prišli na sled tatovom. Na podstrešju Ane L. so našli kar celo zalogo najlepših kanadskih jabolk. Vsega skupaj je izginilo 700 kg jabolk v skupni vrednosti okoli 2000 din. Našli so še 500 kg, dočim je druge Ana s pomočjo Ignaca K. že razprodala.

Kolo je nekdo ukradel vojnemu invalidu Franju Simncu s Teznega izpred okraju načelstva. Kolo je znamke »Ekselsior« z ev. št. 22475. — Aktovka pa je bila ukradena s kolesa inkasantu Rudolfu Maleku izpred neke gostilne na Glavnem trgu.

Nezgodna na cesti. Na vogalu Tattenbachove in Kopalniške ulice sta trčila s kolesom Konstantina O. in Josip U. Konstantina je dobila poškodbe po rokah in desni nogi.

m. Studenško pokopališče povečano. Občina v Studencih je ugodno kupila kompleks zemljišča ob studenškem pokopališču. S tem se bo pokopališče zelo povečalo. Dograjena je tudi predstrelja na tamkajšnji mrtvašnici.

*** France Anatole, Pingvinski otok** stane s svojimi 287 stranmi le 10 din broševan pa 18 din. Ali poznate tega vedrega francoskega pisatelja, ki vas bo s svojo ironijo in lahko skepso dvignil iznad tegob vsakdanjega življenja?

Ilire?!?! 1. oktober

* **Apneni prah za gnojenje** iz najboljšega apna dobavljajo apnenice Ant. Birolla v Kresnicah občinam, korporacijam in poedincem po dnevnih cenah. Vprašati na: pisarna Birolla, Ljubljana, Dalmatinova 10.

* **Solske knjige za vse šole** ter ostale šolske potrebščine kupiš po ugodni ceni v knjigarni in papirnici Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova cesta 13.

* **Izlet v krasote Slovenskih gorc.** Na »Priško gostivanje« v Ljutomer! V nedeljo dne 2. oktobra 1938. Z udobnimi avtokari! Vožnja le Din 55.—. Celodnevna prehrana na gostovanju Din 25.—. Prijavite se takoj pri »Putniku« Maribor. Zasiurajte si mesta!

* **Sroča Vas čaka!** Pohitite z nabavo srečk drž. razredne loterije pri »Viru sreče« Putniku Maribor. Milijoni Vas čakajo!

Kino

Grajski kino. Veliki pomorski film: **Gospodarji viharja.** Nemški dialog. Pride: Uspavanka.

Kino Union. Najveselejša, najzabavnejša šaloigra zadnjih let »Vzorni soprog« Heinz Rühmann, Heli Finkenzeller.

Mariborsko gledališče

Podaljšanje gledališkega abonmaja. Z ozirom na izrednost sedanjega položaja se prvotno določeni rok za abonma podaljša še za nekaj dni.

Prvi nastop VI. Skrbinška. Po treh letih iz Skoplja vrnivši se igralec in režiser g. VI. Skrbinšek nastopi prvič že pri otvoritveni predstavi »Kar hočete« v vlogi Malvolia.

Izredni občni zbor Umetniškega kluba**LETOŠNJI UMETNOSTNI TEDEN IN USTANOVITEV DRUŠTVA ZA GRADNJO NOVEGA GLEDALIŠČA V MARIBORU**

Včeraj dopoldne je bil pri »Orlu« izredni občni zbor Umetniškega kluba v Mariboru, katerega je vodil klubov predsednik, pisatelj g. dr. Makso Snuderl. Občni zbor je bil sklican zato, da odobri načrt za letošnji II. Umetnostni teden v Mariboru ter predlog za ustanovitev Društva za gradnjo novega gledališča v Mariboru.

Na zborovanju umetnikov vseh področij z ozemlja bivše mariborske oblasti je bilo sklenjeno, da se priredi letošnji II. Umetnostni teden v Mariboru v času od 4. do 10. decembra. Natančnejši program bo izdelal in objavil odbor. Klub bo razdelil letos 8 denarnih nagrad za najboljša dela s področja leposlovja, likovne umetnosti, glasbe in za gledališke kreacije. Vsaka umetnostna zvrst dobi po dve nagradi, prvo v znesku 2000 in drugo v znesku 1000 din. Razen tega je razpisan natečaj tudi za najboljšo izvirno, doslej še neigrano dramo, ki se bo vprizorila prvič v okviru tedna v Narodnem gledališču v Mariboru. Rokopisi dram in glasbenih kompozicij se morajo poslati klubu do najkasneje 15. oktobra, rokopisi leposlovnih del do 4. novembra, slike in kipi pa do 1. decembra.

Zirije za presojo del, odnosno igral-

skih kreacij, so se sestavile tako, da tvorijo literarno gg. dr. Anton Dolar, prof. Gustav Silih in prof. Lino Legiša; likovno gg. Radivoj Rehar, dr. Fr. Šijanec in Fr. Kos; gledališko gg. dr. Vladimir Kralj, Franjo Majer in Radivoj Rehar, glasbeno gg. dr. Roman Klasinc, prof. Oton Bajde in reg. ch. Gregor Zafošnik, dočim tvorita žirijo za dramo razen literarne še režiserja gg. Joško Kovič in Vladimir Skrbinšek. Vsa dela morajo biti nova in termini se ne podaljšajo.

Obenem je bilo sklenjeno, da se ustanovi posebno Društvo za gradnjo novega gledališča v Mariboru. V ta namen je bil izvoljen poseben pripravljalni odbor, ki ga tvorijo gg. dr. Radovan Brenčič, dr. Ivan Dornik, dr. Vladimir Kralj, prof. Karel Jirak in Radivoj Rehar. Novo društvo bo prišlo k sodelovanju zastopnike vse naše javnosti, finančno podlago za vso akcijo pa bo tvoril tako imenovani kinematografski gledališki dinar. Najti bo treba seveda tudi še druge denarne vire, ker samo omenjeni ne bi zadostovali. Nova zgradba je v Mariboru nujno potrebna ne samo iz umetnostnih, ampak tudi narodno-prestiznih oziriv.

Razbojnika skesano priznala svoje grehe**POSESTNIKA AČKA USTRELIL KODER — ZA REŠETKAMI JEČE ČAKATA NADALJNJE USODE**

Ogromno zanimanje je vladalo v Slov. Bistrici in na Pohorju za razbojnika Kodra in Pinteriča, ki sta bila iz Slov. Bistrice pripeljana v avtomobilu v Šmartno na Poh., od koder jih je močna eskorta orožnikov odpeljala na mesto krvavega zločina v Kalše.

Pinterič je bil ob prihodu v Slov. Bistrico videti zelo dobro razpoložen, smejal se je in delal dovpite.

V Kalšah se je ugotovilo, da so bile prejšnje trditve Pinteriča resnične, ker je Koder priznal, da je on streljal skozi okno na Ačkota. Kot blisk se je po Kalšah raznesla vest o prihodu razbojnikov in zgrnili so se sosede, da vidijo strahovalce Pohorja.

Po končanem zaslišanju in ogledu na tuceta mesta, je Koder začel pripovedovati o svojem zavoženem življenju ter opisal tudi poskus samomora, ki ga je izvršil pred kratkim na Dolenjskem. Bežal je pred zasledovalci, ki so ga nagnali v narashi potok Temenico. Ko se je izkopal iz valov, je obupal. Zavžil je strup, ki mu ga je nabavil neki dalmatinski krošnjar. Strup pa ni učinkoval, čeravno ga je preje preizkusil na mački, ki je po zavžitju takoj poginila, le njemu strup ni ničil življenja, čeravno se je 3 dni zviljal v strašnih bolečinah in krčih v nekem gozdu.

Ko so se orožniki vračali s Pohorja skozi Slov. Bistrico na kolodvor, jih je pričakala velika množica radovednih meščanov. Na kolodvoru se je Pinterič močno spremenil, pobledele je in se začel tresti in jokati, dočim je ostal Koder miren. Pripovedoval je, da je iskal priložnosti, da se vrže pod vlak, ali mu čujnost orožnikov tega ni dopustila.

Ob povratku so orožniki z razbojnikoma izstopili že na Tezmem, da so se tako izognili pozornosti množice. S postaje so ju z avtomobilom prepeljali pred jetnišnico okroglega sodišča, kjer bosta čakala na razpravo, ki bo najbrž že decembra. Orožniki pa še naprej razjasnjujejo številne vlope in tatvine, ki sta jih sicer že priznala, pričakuje se pa zanimivih odkritij in aretacij.

USTANOVITEV PRODUKTIVNE SODARSKE ZADRUGE

Včeraj je bil sestanek Združenja sodarjev v Mariboru, ki ga je vodil predsednik g. Jernej Golčar s Kozjega. Povsestranskem razmotrivanju so sodarji prišli do zaključka, da se bodo rešili iz neznoznega položaja le s samoobrambo. Zato so sklenili ustanoviti lastno produktivno sodarsko obrtno zadrugo. Ta bo prevzemala dela za inozemstvo in za

Sport

Podsavezno prvenstvo

Zmaga Železničarja — Slavija ponovno presenetila — Remis v Čakovcu

Včeraj se je nog. prvenstvo v našem okrožju nadaljevalo s tremi prvorazrednimi tekmi: Železničar:Mura se je končala po pričakovanju, malo je iznenadil remis Rapida v Čakovcu, čeprav smo ga skoro napovedali, senzacija pa je uspeh Slavije, ki je remizirala z Mariborom.

Tablica bo do nedelje sledeča:

CSK	3	2	1	0	5:	2	5
SK Rapid	4	2	1	1	13:	9	5
SK Železničar	2	2	0	0	6:	1	4
SK Mura	4	2	0	2	12:	11	4
ISSK Maribor	3	0	1	2	2:	4	1
SK Slavija	4	0	1	3	4:	15	1

Železničar : Mura 5:1 (2:1)

Na železničarskem stadionu sta včeraj odigrala prvenstveno tekmo Železničar in Mura. Nastopila sta v sledečih postavah:

Železničar: Spanger, Antoličič, Frangeš, Eferl, Štifter, Kardinar, Herman, Ronjak, Pocač, Pavlin, Krasnik.

Mura: Jandl, Flesch, Videnšek, Štimpf, Šonaja, Hojer, Čagran, Čebuli, Bosina, Starc, Pevec.

Železničar se je včeraj predstavil v boljši formi in s koristnejšo igro kakor zadnje nedelje. To razliko je zlasti treba povdariti za napad, ki je včeraj kar petkrat potresel Murino mrežo. Glavne vrline Železničarjevega moštva so bile dobra kondicija do konca, točno podajanje in enostavna, toda koristna igra v napadu, kjer se je poleg sicer malo zaposlenega Krasnika dobro uveljavil Ronjak. Pavlin se je zopet izkazal kot nevaren strelec. Obramba in krilska vrsta so se, kakor je bilo pričakovati, pokazali kot jako solidni formaciji.

Mura ni opravičila slovesa, ki ga uživa, pri nas na podlagi doma doseženih rezultatov. Moštvo razpolaga s priličnim tehničnim znanjem, posebno v napadu, igralci dobro obvladajo žogo z glavo, nimajo pa točnega podajanja žoge. V drugem polčasu se jim je močno poznalo pomanjkanje kondicije na velikem igrišču. Obramba na momente jako dobro čisti, posredno pa je zakrivila drugi gol. Vrtar Jandl je branil v velikem stilu, večina golov je bila zanj neubranljiva.

V prvem polčasu sta bila nasprotnika nekaj časa skoraj enakovredna, kmalu pa se je Železničar vedno bolj zasedal na nasprotnikovi polovici. V 18' precej nepričakovano doseže Pavlin vodilni gol; lep protinapad Mure se konča z Bosinim volleyem v outu. V 27' doseže Herman radi nesporazuma med Jandlom in Videnškom drugi gol. V 30' zgreši Pavlin žogo, ki so jo vsi že skoro videli v mreži, v 39' pa zastrelja Ronjak pred praznim golom. V 43' doseže Mura po Bosini svoj prvi in edini gol. — V dru-

gem polčasu se močno opaža slaba kondicija Mure, ki je vedno bolj v defenzivi, kjer se Jandl vedno znova izkaže. Po več brezuspešnih napadih Mure Pavlin v 30' z glavo podaljša Štifterjev prenos v gol, v 31' je Štifter uspešen, Jandl je brez moči. Več nevarnih žog Jandl odlično brani, v 40' Ronjak na Krasnikov center zabije peti gol. Nato kot za Muro, brez uspeha, ravno tako Ž. ne izkoristi več kotov. Malo pred koncem ubrani branilec Mure že na sami liniji. Mura zopet ne izkoristi v 42' kota, v protinapadu Jandl ustavi Krasnika, nato konec tekme.

Sodil je g. Vrhovnik iz Ljubljane.

V predtekmi so »rdeči« subjuniorji Železničarja porazili »plave« v razmerju 3:0 (2:0). Sodil je g. Jenko.

Maribor : Slavija 0:0 (0:0)

Včeraj sta na Rapidovem igrišču odigrala prvenstveno tekmo Maribor in Slavija. Slavija je po častnem rezultatu proti Železničarjem včeraj pripravila mariborski publiki drugo, še večje presenečenje: prisilila je nasprotnika k delitvi točk. Ako še upoštevamo, da je večji del tekme igrala le z devetimi igralci, moramo smatrati gornji rezultat za popolni uspeh.

Postavi moštvev: Maribor: Marguč, Obersnel, Sternad, Tkalec, Kornič, Kramberger, Ogrizek, Vesnaver, Vodeb, Brzl, Tičar. — Slavija: Draschbacher, Zelenko, Filipic, Švajger, Berlek, Rožmarin, Klojčnik, Čebuli, Reibenschuh, Tomazič, Dvoršak.

Mariborovo moštvo — brez Priverška, Kirbiša in Varla — je skoro da ponovilo igro zadnje nedelje proti ČSK, nima prave taktike v napadanju, ako se nasprotnik povleče v obrambo. Poleg tega jih je pri streljanju spremljala izdatna smola, ki jim je zopet preprečila popolni uspeh. Tudi zadnja pregrupacija moštva se ni obnesla, obramba razen vratarja kljub mali zaposlenosti absolutno ni zadovoljivo opravila svojega posla. Krilska vrsta v današnji sestavi nima bodočnosti, Kramberger je pokazal, da spada samo v ožjo obrambo, Tkalec je sicer marljiv, a na tem mestu ne odgovarja. Predvsem krilski vrsti je treba pripisati odgovornost za to, da je Slaviji s tremi igralci v napadu uspelo ustvarjati nevarne situacije pred vrati. Mariborov napad je bila sicer najboljša formacija v moštvu, mnogo preveč pa se je spuščal v hiperkombinacije, premehek je, manjka mu odločen start na gol, saj mu kljub veliki premoči ni uspelo realizirati niti ene šanse.

Slavija je ponovno iznenadila s svojo uspešno igro v obrambi. Že od samega začetka se je odločila za defenzivno igro,

še bolj pa pozneje, ko je igrala samo z 9 igralci. Proti koncu drugega polčasa je pričela taktično zavlačevati igro ter je branila neodločen rezultat, kar ji je tudi uspelo. Najboljše moči je imela v ožji obrambi in deloma v krilski vrsti, odpovedal pa je več ali manj napad. V tehničnem pogledu je bilo njeno moštvo izrazito slabše, prekašalo pa je nasprotnika po veliki požrtvovalnosti.

Iz poteka tekme je mogoče le malo povedati. Igra se je že od vsega začetka razvijala v znamenju M. premoči, ki pa je ni znal izkoristiti. V 15' prvega polčasa se je vratar S. tvegano vrgel pod noge Tičarju ter pri tem dobil poškodbo na glavi. Čez par minut je zopet vstopil v igro, a se kmalu dokončno umaknil, zamenjal ga je s popolnim uspehom Filipic. Kmalu nato je radi poškodovanega kolena zapustil igrišče Berlek, ne da bi ga bil kdo poškodoval. Slavija kljub temu ni klonila, uspelo ji je celo do konca držati neodločen rezultat, čeprav se je po večini igralo v njenem kazenskem prostoru. Cela serija kotov in par prostih strelav v bližini kaz. prostora je ostalo neizkoriščenih. Kljub samo trem napadalcem je tu in tam ogrožala Mariborova vrata, malo pred koncem je zastrelila celo na videz sigurno šanso. Proti koncu je Maribor v vedno večjo vehemenco napadal, zgrešil pa je pri tem celo nezastražena vrata in pred koncem igre je že izgledalo kakor da se je vdal v usodo.

Tekmo je sodil ss. g. Kopič.

V predgri je rezerva Maribora porazila rezervo Slavije z rezultatom 8:2. Sodil je ss. g. Konič.

ČSK : Rapid 1:1 (0:0)

K včerajšnji tekmi v Čakovcu, ki jo je sodil ss. g. Veble iz Celja, sta nastopila ČSK in Rapid v sledečih postavah: ČSK: Krnau, Vamplin, Vaš, Vrtarič, Mekovec, Novak, Hrebak, Breslauer, Vukovič, Horvat, Vugrinčič. — Rapid: Šešerko, Antoličič, Baumel, Fučkar, Štiper, Černejšek, Kreiner, Hardinka, Bödendorfer, Križanc, Jurgec. V včerajšnji tekmi sta oba nasprotnika podala trdo, ostro igro, ki pa je le redko prišla izven dovoljenih mej. V prvem polčasu sta bili moštvi enakovredni, tako po igri kakor tudi po obvladanju terena, ne da bi se bilo enemu ali drugemu posrečilo priti v vodstvo. V drugem polčasu se je slika malo izpremenila v korist Rapidu, ki je tedaj imel malo več od igre. To terensko premoč je tudi številčno izrazil v голу, ki ga je dosegel Bödendorfer. Malo pred koncem pa je Fučkar zakrivil enajstko, katero je Vamplin izpremenil v izenačujoči gol. Še v zadnjih sekundah je imel Rapid lepo šanso za zmago: Križanc je streljal prosti strel, a žoga se je odbila od droga v polje, takoj nato pa je sodnik zaključil tekmo.

Juniorsko prvenstvo

Včeraj dopoldne sta odigrali prvenstveno tekmo juniorski moštvi Železničarja in Rapida. Zmagal je Ra-

pid v razmerju 2:1 (1:1). Obe moštvi sta pokazali živahno, zanimivo igro. Dočim sta si bila nasprotnika v polju skoro enakovredna, je pred vrati odločila zmago zase odločnejša napadalna vrsta Rapida. Na obeh straneh so napadalcii zastreljali mnogo lepих šans, Rapid celo enajstko. Sodil je ss. g. Radolič.

S to tekmo je zaključeno juniorsko jezensko prvenstvo. Prvo mesto na tabeli je zasedel ISSK Maribor (6 točk, razlika golov 8:1), drugo Rapid (4, 6:3), tretje Železničar (2, 4:5), četrto Slavija (0, 9:0). Govori pa se, da bo Rapid vložil protest proti verifikaciji tekme Maribor:Rapid 2:1, ker je za Maribor igral junior, ki nima prava igranja v jun. tekmah. Ako bi Rapid s protestom uspel, bi on zasedel prvo mesto na tabeli, dočim bi Maribor prišel na njegovo mesto.

Ostale nogometne tekme

Svoboda:Hermes 1:2 (0:2), Mars:Jadrán 5:2 (2:1), Kranj:Kovinar 12:3 (4:1), Hrastnik:Laško 2:0 (2:0). Tekma Atletič:SK Celje se ni odigrala.

BKS:Jugoslavija (komb.):Kispest (Budimpešta 3:2 (2:1).

Reprez. Temešvara : repr. Beograda 3:1 (1:1).

Romunija:Nemčija 1:4.

Ljubljana:Orient 8:0 (4:0).

Poljska : Jugoslavija 4:4 (2:1)

Jugoslovanska reprezentanca je po dobri igri dosegla remis proti Poljakom, ko je še 4 minute pred koncem vodila z enim golom razlike. Remis je nepotreben, zakrivila ga je neodločna obramba. Gole za Jugoslavijo so dosegli Wöfl (2), Kokotovič (11 m), Welker, za Poljsko pa Korbas, Wilimovsky, Piontek, Vodarž. Sodnik Šved Eklind.

Rapid : Ilirija 1:4

Na dobro obiskanem Rapidovem igrišču v Koroševi ulici se je včeraj pri odličnem vremenu vršil teniški dvoboj med mariborskim Rapidom in ljubljansko Ilirijo kot izločilno tekmo za državno prvenstvo moštvev. Ilirijo so zastopali gg. Banko, Murko, Truden in Smerdu, za domačine pa so tekmovali gg. Blanke, Hitzel, Holzinger in Leyrer. Predvedene igre so nudile dober sport, zmagali so gosti, ki so pokazali večjo rutino in dobro kondicijo, posebne pozornosti je bil deležen Smerdu, ki je naravnost v sijajni formi. Edino točko za domačine je priboril Hitzel z zmago nad Trudnom. Najbolj napeta je bila borba parov Smerdu-Truden in Hitzel-Blanke. Do stanja 6:6 je v drugem setu stalno vodil Rapid, nato je do stanja 8:8 vodila Ilirija, ki je končno dobila dva gema naskoka in s tem zmago. Rezultati so sledeči: Banko (I):Holzinger (R) 6:4, 6:4; Hitzel (R):Truden (I) 6:4, 6:4; Murko (I):Leyrer (R) 6:4, 6:1; Smerdu-Truden (I):Hitzel-Blanke (R) 6:1, 10:8. Kot vrhovni sodnik je brezhibno vodil tekmo g. ravn. Babič.

KRALJICA MARIJA ROMUNSKA:

Zgodba mojega življenja

Ker nam je bilo strogo prepovedano po vaseh dirjati, je pomenila za nas ta črta, da moramo vajeti pritegniti in jahati korakoma. Zdi se skoraj neverjetno, da je bilo potrebno tako naročilo, toda kako naj bi sicer obvarovali uboge vaščane pred strahom? Saj smo izgledale na svojih konjih res kakor skupina Hunov, ki prihajajo v osvojenem selišče; zlasti v začetku, ko nas je še veselilo, da so ženske in otroci pred nami bežali.

Maltežanke pečejo svojo kavo na malih, prenosljivih pečicah kar zunaj na cesti. Kadar smo se prikazale, so zbežale matere na vse strani, da bi rešile svoje otroke, toda svoje dragocene kave vendarle niso pustile, ampak so jo odnesle s seboj. Slikoviti prizori so se odigrali med velikim kričanjem in tekanjem prestrašenih žensk, otrok in živali, frfotanjem in kokodkanjem kokoši ter oblaki prahu. Seveda pa je zadoščeval že kratek pogled na nas, da se je vse umirilo in je jezo zamenjal smeh. Maltežani so kričali, a dobroščrni ljudje. To so povsod pokazali in bili naši prijatelji tudi še preden nam je bilo prepovedano dirjati po vaseh.

Skoraj vse občine, tudi najmanjše, imajo velike, katedralne podobne baročne cerkve iz rumenega peščenca. Ob praznikih se glasi veselo pritrkavanje zvo-

33

nov in vsi vaščani se zberejo pri cerkvah. Moški nosijo modre sukniče, ki prijetno poživljajo pisanost podobe. Najznačilnejše žensko oblačilo pa je »faldetta«, plašč iz črne svile, ki ga nosijo obešenega čez glavo. Take noše ni nikjer drugje, kakor samo na Malti, in ta plašč so morale Maltežanke obleči baje v znak žalovanja zaradi sramote, ki so jo pretrpele s strani Napoleonovih vojakov, ko je zasedel otok s svojimi četami. V »faldetti« se lahko skrije popolnoma tudi ves obraz ter predstavlja zelo uspešno obrambo pred sončnimi žarki, kadar pa piha veter, kar je na Malti vsakdanji pojav, se ti plašči tako napihnejo, da izgledajo kakor črni baloni.

Maltežanska govornica je neka mešanica italijanščine in arabščine in ima nekaj čisto svojevrstnih glasov. Maltežani se, kakor Italijani, strastno radi zabavajo. Ženske sede rade pred svojimi hišami in neskončno dosti klepečejo. Po zunanem izgledu prevladuje napolitanski tip. Ženske so v rani mladosti lepe, njihova lepota pa ovane že v taki starosti, ko se pri njihovih severnih sestrah pričinja šele razvijati. Zelo zgodaj postanejo debele in nerodne. Otroci, katerih povsod kar mrgoli, so kodravi, črnolasi in imajo čisto črne oči.

Ako sem že imenovala Malto srečni otok svoje mladosti, potem naj povem še, da je tudi dežela skrivnosti. Kako naj bi tudi drugače imenovala otok, na katerem se družijo junaška krajinska podoba z mogočnimi razvalinami in gradbenimi ostanki umetniške ter impozantne veličine, pripovedujočimi o nekdanji veličini in lepoti? Otok, po katerem so posejane vile in

palace, v katerih prebivajo samo mrakovi in vetrovi, toda že davno ne več ljudje? Otok, na katerem opravljajo sredi vse te mogočnosti mali ljudje svoje malo vsakdanje delo. Ali ne zasluži tak otok, da ga označimo s pobožno in čudežno besedo skrivnosti? Na Malti strašijo povsod skrivnosti. Me smo jih slutile za vsakim zidom, ki je skrival za seboj vrt, za vsako skalo, ki je zapirala cvetočo dolino in v vsaki nepričakovani zeleni oazi oljk, oranž in drugega drevja.

Nikoli ne bom pozabila na oljčni gaj, ki smo ga odkrile nekoč popoldne pred svetim večerom. Cvetelo je tam toliko narcis, da bi ga lahko imenovali resnični narcizni raj. Skočile smo s svojih konj in nartrgale velike šope, ki smo jih potem zmagoslavno odnesle mami. Trije veliki šopi naravnih narcis na sveti večer! Ali ni bilo že to samo čudež?

Nekoč drugič smo prihajale v neko pokrajino, kjer prej še nikoli nismo bile. Ko sive prišli z Ducky do nezname obale, sve razjahali in stekli roko v roki, kakor včasih v San Antoniu, čez nizke meje parcel dalje in dalje. Pred nama je šumelo morje in pomnilo vso daljo s svojo svetlo modrino. Dospeli sve do oranžnih gajev, ki so se spuščali v ploščadih proti obali. Tla so bila preprežena z umetnimi jarki za namakanje, po katerih so rasle velike parmske vijolice. Najina radost je bila nepopisna, bili sve srečni in veseli in ves svet se nama je zdel en sam tak skrivnosten vrt. Nena doma pa so se sence oranževcev odmaknile in midve sve se znašli pred modrino morja pod seboj in modrino neba nad seboj.

(Se nadaljuje.)

S sodišča

Delovodja je po zakonu dolžan zavarovati delavce pred nesrečami

Začetkom novembra lanskega leta so delavci kopali temelje za prizidek tekstilne tovarne Doctor in drug na Tvorliški cesti. Gradila je znana tvrdka Thönnies, nadzoroval pa je delavce pri kopanju jar-kov gradbeni delovodja, 47 let stari čehoslovaški državljani Hykel Hugo. Delavci so kopali 26—cm globoke jarke ob nekem starem betonskem zidu. Delavec Stepinšek Štefan je tedaj opozoril delovodja Hykla, da je nevarnost, da se zid podre na delavce, na kar ga je delovodja zavrnil, da ni on nikak strokovnjak. Dne 4. novembra pa se je del betonskega zida porušil in zmečkal levo nogo in prsni koš delavcu Godcu Juriju iz Limbuša. Težko poškodovanega delavca so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je pa 1. novembra podlegel na posledicah.

Državno tožilstvo je zaradi tega obtožilo gradbenega delovodja Hykla Huga, da je pri podiranju starega skladišča ravnal zoper določila § 130. Pravilnika o higijenskih in tehničnih varnostnih odredbah v podjetjih (»Uradni list«), da je torej skrivno nesreče, ki se je dogodila, ker ni dovolj zavaroval delavcev pri podiranju betonskih sten.

Hykel zanika, da bi ga kateri delavcev opozoril na nevarnost, da se bo zid porušil, da je delavcem sam rekel kake četrt ure prej, preden se je zid podr, naj se umaknejo.

Ali zakon pravi drugače: gradbeni delovodja je bil po zakonu vkljub temu dolžan zavarovati delavce pred morebitnim porušenjem.

Na razpravi, ki se je vršila 9. septembra, a je bila na koncu prekinjena za 14 dni, da bi se zaslišalo še delavca Stepinška, so zaslišani delavci izpovedali, da so se dobro zavedali, da je bilo tisto kopanje jarka ob zidu nevarno in da so se pazili. Delovodja Hykel jim je celo rekel, da morajo oditi kopati na drugo stran zida, ko bodo zid na eni strani odkopali. Ko so opozorili Hykla, da se bo zid »dol podr«, je on rekel, da ni nevarno in da morajo kopati. Hykel pa se nasprotno izvilja, da ni kriv, da je delavce opozoril, naj se odstranijo, da bi se lahko zid brez nevarnosti odkopal ter da se je nesreča dogodila bolj po naključju.

Ne oziraje se na Stepinškovo pričanje, da bi ta opozoril Hykla na pretečo nevarnost, je danes sodnik poedinec dr. Čemer spoznal delovodjo, da je kriv; da je torej pri podiranju zidovja ravnal nezakonito ter ga obsodilo na 3 mesece strogega zapora, pogojno na 2 leti. Plačati mora pogrebno in 3 otrokom po 400 din mesečne rente do 26. sept. t. l.; glede nadaljnje rente pa se zavrnejo otroci na civilno pravdno pot.

Prepovedana pot in stare lokomotive

Kakor pripovedujeta Matija Poljšak in Avgust Gajšt, oba oženjena delavca iz Spodnje Dobrave, eden prebiva celo v neki baraki, bi res kdo mislil, da sta prišla samo zaradi prepovedane poti pred sodni stol treh sodnikov. Priznavata, da so ju zasačili med tistimi 120 starimi lokomotivami na tezenskem kolodvoru in da sta se skrila pred nadzornikoma; ali potuhnili se nista radi kakih cilindrov, ampak ker sta se bala, da ju ne bi onadva prijela zaradi prepovedane poti; kajti med starimi lokomotivami in vagoni je prepovedan prehod. Tudi klešč nista imela s seboj zaradi tistih cilindrov, ampak Gajšt jih je usodnega večera povsem slučajno kupil pri Poljšakovem bratu.

Uprava drž. železnic v Mariboru pa gleda na zadevo malo drugače ter je tudi povsem upravičena, da tako gleda. Na tezenskem kolodvoru se nahaja nad 1000 železniških vozov in 120 starih lokomotiv, ki čakajo na popravilo. Uprava železnic je opazila, da so sleherni noč izginjali iz starih strojev dva do trije cilindriški pokrovi. Tatje so prodajali take pokrove potlej za staro železo ter dobivalo za 60 kg težke cilindre 90 din. Železniško upravo pa stanejo taki cilindri 900 din. Železnica je zato povečala paž-

njo in tako sta naletela ponoči 26. aprila nadzornika Šprajcer in Dimc na obtopenca Poljšaka in Gajšta, našla celo pri njih tiste usode klešče, ki so pripravne za demontažo cilindrov, in bila kajpada povsem prepričana, da sta ujela prava tata.

Razprava je bila na nedoločen čas preložena.

Sokolstvo

SOKOLSKO DELO V FRAMU

V soboto se je vršil redni letni občni zbor Sokola v Framu pod vodstvom požrtvovalnega br. staroste Černeja. V preteklem letu je bilo njihovo delo jako plodno, zato je zbor s tem večjim zadovoljstvom sprejel poročila raznih funkcionarjev. Delo je bilo predvsem usmerjeno v poglobitev sokolske ideje med članstvom. Pripravljene so z vsemi svojimi silami

Zanimivosti

Slikar na dnu oceana

V London se je vrnil angleški risar Robert Gibbins z znanstvenega potovanja ob Rdečem morju. Njegova dejavnost in umetniški izsledki so edinstveni in sploh prvi te vrste, kajti Gibbins je risal prav na morskem dnu »prebivalce« mokrega elementa.

R. Gibbins je pred leti obiskal razne majhne koralne otoke v Tihem oceanu in prebil velik del dnevo v vodi. Pri tem je ugotovil, da so ribe zelo plašne in da bežijo pred vsakim najmanjšim zgibom na vodni površini, da pa se sploh ne bojijo, če se jim približuje nekaj pod vodo. Iz tega je slikar sklepal, da bi mogel videti mnogo več, če bi se spustil na dno.

Lansko poletje je preživel prof. Gibbins na Bermudskih otokih v Atlantskem oceanu ukvarjajoč se z mislijo, kako bi napravil vrsto podob iz podmorskega sveta, kakor ga vidi potapljač. Za risanje pod vodo se je poslužil zylonitovih plošč kot najboljšega nadomestka za papir. Napravil si je potapljaško obleko in začel risati. Letošnje počitnice pa je

deleti za dobrobit in lepšo bodočnost našega kralja-staroste in celokupnega naroda. Zbor si je izbral novo upravo, ki je po svoji priznani požrtvovalnosti najboljše jamstvo za napredek društva.

Radio

Torek, 27. septembra.

Ljubljana: 12. Polke, valčki, koračni-ce. — 17. Pisan spored. — 20. Sattnerjevi dvošpevi. — 20'45. Večerni koncert. — 22. Napovedi, poročila, lahka glasba. — Beograd: 12. Opoldanski koncert. — 16'45. Narodna glasba. — 20. Večerni koncert. — 22. Napovedi, poročila, lahka glasba. — Sofija, 20'55 Ruske romance. — Praga, 19'15 Večerni program. — Varšava, 21'10 Poljska kmečka svatba. — Berlin, 19. Beethovnova opera „Fidelio“.

storil isto v Rdečem morju, ki je po bogastvu in lepoti podmorskega živalstva in rastlinstva daleč presegljo morje okoli Bermudov.

Ko se je prvič potopil na dno, je mislil, da je prišel na neko razstavo rož. Iz morskega dna so rasle korale najrazličnejših oblik in barv: rumene, modre, rožnate, zelene, vijoličaste in temnordeče. Te bujne barve in oblike so zasenčevale najzbranejšo lepoto drugih »podmorskih vrtove«.

Seveda je mož doživel na morskem dnu tudi marsikaj razburljivega. Nekoč je nehote z vso silo sunil mladega morskoga psa v oko. Prestrašena pošast je izpustila svoj plen in jadno odplula od čudnega »gosta« v morskih globočinah.

Na dnu Rdečega morja je Gibbins odkril čudežen svet, ki ga doslej še noben človek ni ujel na »papir«. Umetniški in naravoslovni izsledki njegovih študijskih potovanj so nenavadno bogati. Gibbins dela zdaj na knjigi, v kateri bo opisal svoje doživljaje. Istočasno s knjigo bo izdal tudi zbirko svojih risb z dna morja.

javil, da deluje krastačji serum le v začetku bolezni, ki jo ustavi, v izredno dobrih primerih pa tudi izboljša. V težkih primerih, ko telo na serum več ne reagira, severa nič ne pomaga. Iznajditelj še dela poizkuse in se za uspeh zelo zanimajo, ker je pač danes rak mogoče najhujša bolezen, ki niti ni ozdravljiva. Stalistično je dognal, da terja rak veliko več žrtev kot tuberkuloza. Če se je francoskemu zdravniku res posrečilo najti sredstvo proti temu sovražniku človeštva, bo doživel slavo sorojaka Pasteura.

PRVE ŽENSKÉ V HLAČAH.

Zgodilo se je to leta 1885 v nekem mestecu na Holandski meji. Mimo orožnika se je pripeljala ženska na kolesu. Nič posebnega, niti takrat na Holandskem. Toda orožnik si je pomel oči, da bi bolje videl: ženska bluza, moške hlače! O groza! Orožnik je alarmiral orožnike, gospoda župana, gasilce in seveda ljudi na cesti. Toda kolesarka v hlačah je že ušla — bila je neka Belgičanka — in pri vходу v to holandsko mesto se je prihodnje dni pojavil napis: »Dame, ki se vozijo na kolesu v hlačah, prosimo, da bi se ne vozile skozi mesto, ker bi na ta način v njem motile mir. Prestopki se kaznujejo.«

Julija 1914 so v Dinardu vse žene nosile široke, dolge kopalne obleke s hlačami do pod kolena in še nabrano krilo preko njih, ki je bilo skoro prav tako dolgo. Rokavi so segali do lakti, životek pa je pokrival celo ključne kosti. Nekega dne se je pojavila pogumna žena, ki je imela hlače nad kolena, krila pa sploh ni bilo. Krik, vreščanje, zgražanje, toda ne za dolgo. Nekaj trenutkov nato so bile vse kopalne obleke brez kril, nekaj dni kasneje pa so se že tesno prižemale telesa. In danes? Sami veste. —

Dvajset let pozneje, leta 1933. Julij v Združenih državah. Igrališče lawn-teniškega kluba Seabrighta. Gospodična Dorothy Barclettova je igrala za šampionat v shortkah. Nad to razbrzdanostjo se je baje klub takoj pritožil na federacijo, toda bilo je že prepozno. Čez teden dni so nosile shortke vse žene, ki so gojile sport.

RAK OZDRAVLJIV?

Francoski zdravnik dr. Cornilleau je že dalje časa delal poizkuse s krastačami in je sedaj izjavil, da je dognal ugoden vpliv krastačjega seruma na obolenje z rakom. Znani so poizkusi s serumom kobre in čebel. Francoski zdravnik je iz-

Razno

Pri boleznih prebave vzemite zanesljivi
ROBAUSOV ZDRAVILNI PREPEČENEC
Izdeltuje in razpošilja pekarna Rakuša, Koroška c. 24.

Posest

PRODAM HIŠO
Tristanovansko. Ptuiska cesta 187. Kolarič. 1281

Stanovanje

STANOVANJE
oddam. Vojašniška ul. 5. 1404

GOSPODA
sprejem na stanovanje. — Vrbanova 6-I. 1406

LEPO OPREMLJENA SOBA
sončna, velika, se odda. Naslov v upravi. 1402

Solnčna, mebl.

SOBA
s posebnim vhomom v pritličju se odda boljšemu gospodu ali gospodični s prebirano s 1. oktobrom. Vprašati Wildenrainerjeva ul. 17, III. nadstr. 1314

OPREMLJENO SOBO
oddam boljšemu gospodu. Vprašati Tržaška c. 44, trafika. 1398

Službo išče

Poštena, starejša
PRODAJALKA
želi mesto kot blagajničarka ali prodajalka. Naslov v upravi. 1401

Službo dobi

Iščem prvovrstno
KUHARICO
za okolico Maribora. Nifer-1407
gal. Koroška c. 1.

Lokal

Spomnite se CMDI!

LEP LOKAL
v centru oddam točenemu plačniku. Trubarjeva 9. 1405

Provrstno kosovno apno
porabno tudi zlasti
v kemične svrhe

dobavljajo v vagonih pošiljkah
apnenice Ant. Brolla v Kresnicah
Cene konkurenčne

1300 Pisarna
Ant. Birolla, Ljubljana, Dalmatinova 10

Mal' položji dar domu na o'tari!